

7.1. 2021
1. část

POHYBOVÉ ROVNICE ve fyzice (FDS, 7.1.21)

- A. $m\vec{a} = \vec{F}$ kl. mech.
- B. $m \frac{d\vec{v}}{dt} = \vec{F}$ STR (i kl. mech.)
- C. "časová derivace něčeho = něco (jiného)"
časový vliv systému

A) různé varianty $m\vec{a} = \vec{F}$:
 $\vec{F} = \vec{F}_G + \vec{F}_N + \vec{F}_e$
 2. Newton, pok. z. $\vec{F}_N$ $\rightarrow$ výsl. všech měřících sil ...

spec: $m \frac{d^2\vec{x}}{dt^2} = -k\vec{x} - h \frac{d\vec{x}}{dt}$?
 tlumení, harmon. kmit
 $m \frac{d\vec{x}}{dt} = q(\vec{E} + \vec{v} \times \vec{B})$
 nab. částice v elektr. poli

$$\oint \frac{d\vec{m}_i}{dt^2} = G_i + \frac{\partial x_i}{\partial t}$$

obv. síla
 = poh. rce kontinua

Lagrangovy rce 1. druhu

$$m_i \ddot{x}_i = F_i^{(a)} + F_i^{(r)}$$

aktivní $\rightarrow$ rozboje
 + vazbové podmínky

• OTR, $m\vec{a} = \vec{F}$
 tzv. Eulerovy p. rce
 pro dokonalou tekutinu
 + "vzdálenější" varianta:

$$J \frac{d^2 \varphi}{dt^2} = M \varphi$$

$\rightarrow$ otáč. tuh. těl. kolem
 pevné osy
 $\rightarrow$ ... pevného bodu

$$J_1 \frac{d\omega_1}{dt} + (J_3 - J_2)\omega_2\omega_3 = M_1$$

$\rightarrow 2 \rightarrow 3 \rightarrow 1$
 = Eulerovy pohyb. rce

7.1.2021
2. část

POHYBOVÉ ROVNICE ve fyzice (FOS, 7.1.21)

B) $\frac{d\vec{p}}{dt} = \vec{F}$
 STR: q, m $\vec{E} = E_{\text{limit}}$ $\vec{x}$

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{m_0}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}} \vec{v} \right) = q \vec{E}$$

předp. : $x(0) = 0$
 $\vec{v}(0) = \vec{0}$

2) pro kontrolu : $L \rightarrow +\infty \Rightarrow N_x \rightarrow c$
 $L \rightarrow 0 \Rightarrow x(L) \rightarrow \frac{1}{2} \frac{qE}{m_0} L^2$
 (klas. mech.)

C) varianty:

klas. teor. mech.
 Lagrangovy ve 2. dráha
 $L = T - V$

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{q}_i} \right) - \frac{\partial L}{\partial q_i} = 0$$

↳ zobec. → zobec. směr, rychlost

Hamiltonovy (kanonické) rovnice

$$H = p_i \dot{q}_i - L$$

klas. teor. mech.

$$\dot{q}_i = \frac{\partial H}{\partial p_i}$$

$$\dot{p}_i = - \frac{\partial H}{\partial q_i}$$

Schrödingerova rovnice

$$i\hbar \frac{\partial \Psi}{\partial t} = \hat{H} \Psi$$

! zákl. ve nerelativistické kvant. mech.
 Maxwellovy rovnice

klas. elektrodynamika

$$\frac{\partial \vec{B}}{\partial t} = -\text{rot } \vec{E}$$

$$\frac{\partial \vec{D}}{\partial t} = \text{rot } \vec{H} - \vec{j}$$

$$\text{div } \vec{D} = \rho$$

$$\text{div } \vec{B} = 0$$

+ okrajové podmínky + materiálové rovnice